

Nämnden Svenska rum 21.08.2025

Pilotförsök med undervisning i grundläggande konstundervisning för småbarn 2025–2026

Beredning och upplysningar:
Kiesilä Taiju
Jyväsjärvi Marianne
Knuuttila Ellinoora
Honkanen Skoog Sanja
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Narvo-Akkola Merja

Nämnden Svenska rum beslutar i enlighet med texten i redogörelsedelen att inleda ett pilotförsök med för familjer avgiftsfri grundläggande konstundervisning för småbarn läsåret 2025-2026, med eventuell förlängning läsåret 2026-2027. Pilotförsöket genomförs i samarbete med de läroanstalter inom grundläggande konstundervisning som är verksamma i Esbo.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Grundläggande konstundervisning är målinriktad undervisning som framskrider från nivå till nivå inom olika konstarter och vänder sig i första hand till barn och unga. Den är en del av utbildningssystemet. Att ta del av grundläggande konstundervisning är frivilligt och sker på fritiden. I Esbo finns 17 läroanstalter som ger undervisning i grundläggande konstundervisning. Vid dessa är det möjligt att studera musik, dans, teater- och cirkuskonst, arkitektur, bildkonst, hantverk och ordkonst. En av läroanstalterna är svenskspråkig, en engelskspråkig och resterande är finskspråkiga. Studier inom grundläggande konstundervisning på allmän eller fördjupad nivå kan föregås av grundläggande konstunderundervisning för småbarn.

Grundläggande konstunderundervisning för småbarn främjar, genom lekbaserad verksamhet, barns sociala förmågor och stärker fantasi-, initiativ-, och inlärningsförmågor. Upplevelserna och erfarenheterna förstärks också av att man i verksamheten tar i beaktande multisensorisk inläring och de möjligheter de olika konstarterna ger. Positiva upplevelser ger grund till ett fint förhållande till konst och senare konststudier och långsiktigt hobbyutövande.

Grundläggande konstundervisning i Esbos enheter för småbarnspedagogik

Barn i Esbo har sedan år 2013 haft möjlighet att ta del av grundläggande konstundervisning för småbarn under daghemsdagen i

enlighet med de principer nämnden för utbildning och småbarnspedagogik och nämnden Svenska rum godkänt (1428/12.01.01/2013, se tilläggsmaterial). För stunden har läroanstalter inom grundläggande konstundervisning veckovis undervisning under daghemsdagen i 45 av stadens enheter för småbarnspedagogik och i den verksamheten deltar i medeltal var tredje av de daghemmens 3–6 åringar. Totalt deltar cirka 1200 barn i verksamheten i stadens daghem.

Verksamheten är avgiftsbelagd hobbyverksamhet som låginkomsttagarfamiljer har möjlighet att ansöka om avgiftsbefrielse för. De terminsavgifter föräldrarna betalar varierar mellan 50 och 190 euro beroende på läroanstalt. Vårdnadshavarna anmäler själva sitt barn som elev till den läroanstalt som ger undervisningen. Även om låginkomsttagarfamiljer har möjlighet att ansöka om avgiftsbefrielse så når inte verksamheten jämlikt ut till alla barn. Verksamheten fördelar sig också geografisk ojämnt i Esbo och en rättvisare tillgänglighet och tillgång önskas. Personalen på daghemsenheten kan, om personalresurserna tillåter, delta i den grundläggande konstundervisningen som ordnas på enheten och verksamheten stödjer daghemspersonalens kompetens.

Lika möjligheter för barn att kunna ta del av konstfostran

Syftet med pilotförsöket som nu inleds är att testa och utveckla en verksamhetsmodell där de barn som deltar i småbarnspedagogiken får ta del av konstundervisning på ett rättvist och jämlikt sätt. Verksamheten är en del av den gemensamma daghemsdagen och den kompletterar den egna konstfostran samt den Kulturspaning som ordnas på enheten för småbarnspedagogik.

För att den grundläggande konstundervisningen ska rymmas in i daghemmens vardag och för att den i framtiden ska kunna erbjudas jämlikt till alla, kommer undervisningen i den modell som piloteras, att begränsa till åttaveckorsperioder och riktas till en specifik åldersgrupp. På så sätt kan i framtiden alla de barn som deltar i småbarnspedagogiken få ta del av undervisningsperioden vid en viss ålder.

Under pilotförsöket deltar barnen 1–2 gånger per år i konstundervisning varje vecka under en åtta veckor lång period. Undervisningen sker på det egna daghemmet eller i daghemmets direkta närhet. I den verksamhet som nu piloteras deltar 5-åringarna dvs. under läsåret 2025–2026 de barn som fötts år 2020. Vårdnadshavare anmäler inte sitt barn som elev till läroanstalten för grundläggande konstundervisning utan verksamheten är en del av småbarnspedagogiken. För undervisningen ansvarar läroanstalter som ger grundläggande konstundervisning. Under det pågående pilotförsöket kan det, vid behov, testas med andra målgrupper eller sätt för genomförande i syftet att hitta det verksamhetssätt som bäst passar in i daghemsenheternas vardag och i pilotens mål och syften.

Piloten genomförs i stadens daghem, och i mån av möjlighet kan den även riktas till 5-åringar inom den kommunala familjedagvården eller gruppfamiljedagvården. Det är frivilligt för daghemmen att delta i verksamheten och verksamheten utvidgas stegvis. De daghem som vill delta kan anmäla sig till verksamheten under hösten. Det stävas efter att alla daghem som vill delta ska få möjlighet att göra det. Om det inte är möjligt, görs valen utifrån en helhetsbedömning där pilotens syften och läroanstalterna för grundläggande konstundervisning möjligheter att erbjuda undervisning för målgruppen, ligger till grund.

Under verksamhetsperioden samlas det in information från Esbos enheter för småbarnspedagogik om hur den piloterade verksamhetsmodellen fungerar. Den piloterade verksamhetsmodellens framtid kommer att tas upp till beslut till nämnden för fostran och lärande och nämnden Svenska rum före utgången av pilotperioden.

En jämförelse av den för familjer avgiftsbelagda grundläggande konstundervisningen som sker under daghemsdagen och piloten presenteras i ärendets tilläggsmaterial. Den för familjer avgiftsbelagda grundläggande konstundervisningen som sker under daghemsdagen, fortsätter vid sidan av pilotförsöket under läsåret 2025–2026 och de båda kan ordnas i samma daghem. Försättningen för den för familjer avgiftsbelagda grundläggande konstundervisningen som sker under daghemsdagen, kommer att granskas skilt och möjliga förslag på åtgärder kommer att tas upp till beslut till nämnden för fostran och lärande och nämnden Svenska rum under vintern 2025–2026.

Till pilotförsöket har det öronmärkts ett budgetanslag i serviceområdet Kulturfrämjande och partnerskaps driftsekonomi.

Pilotförsöket görs förvaltningsövergripande som ett samarbete mellan den finskspråkiga småbarnspedagogiken, svenskspråkiga småbarnspedagogiken, serviceområdet kulturfrämjande och partnerskap och läroanstalterna inom grundläggande konstundervisning med undervisning i Esbo. Beredningsarbetet är gjort tillsammans med de ovannämnda serviceområdena. Kulturnämnden har beslutat om att inleda pilotförsöket på sitt möte den 3.6.2025 och nämnden för fostran och lärande behandlar ärendet på sitt möte den 20.8.2025.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Grundläggande konstundervisning inom dagvården 2013
- Jämförelsetabell mellan nuvarande verksamhetsmodell och pilotförsöket

För kännedom